

ЗАТВЕРДЖЕНО

**наказом Голови ГО “Центр
інноваційної освіти “Про.Світ”**

№001 від 09 січня 2025 року

О. Д. Петушкова
(підпис)

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
КЕРІВНИКІВ (ДИРЕКТОРІВ), ЗАСТУПНИКІВ КЕРІВНИКІВ
(ДИРЕКТОРІВ) ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
«РОЗВИТОК ОСВІТНЬОЇ ЕКОСИСТЕМИ: ПРОГРАМА ДЛЯ
УПРАВЛІНСЬКИХ КОМАНД ГРОМАД»**

Київ – 2025

Програму укладено у рамках реалізації проєкту «Децентралізація в освіті: розвиток освітньої екосистеми» за фінансової підтримки організації Nova Ukraine. Nova Ukraine – американська некомерційна організація, що ставить за мету підвищення обізнаності про Україну за кордоном, зміцнення громадянського суспільства в Україні та надання гуманітарної допомоги Україні.

Укладачі програми	<i>Петушкова Олександра, голова ГО «Центр інноваційної освіти «Про.Світ»;</i> <i>Аносова Анастасія, експертка освітніх програм ГО «Центр інноваційної освіти «Про.Світ», кандидатка педагогічних наук;</i> <i>Горбачов Сергій, головний редактор веб-ресурсу «Нова українська школа», перший освітній омбудсмен України;</i> <i>Луговська Тетяна, заступниця голови ГО «Центр інноваційної освіти «Про.Світ» з питань моніторингу та оцінки;</i> <i>Кизима Ірина, директорка комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Стрийської міської ради Львівської області, кандидатка педагогічних наук;</i> <i>Проскура Оксана, директорка київської гімназії східних мов №1;</i> <i>Стойкова Вікторія, заступниця директора з науково-педагогічної роботи Миколаївського ОППО, доцентка кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти, кандидатка педагогічних наук;</i> <i>Клепуц Оксана, директорка Козівського опорного закладу загальної середньої освіти-ліцею ім. Михайла Гаврилка при Львівському національному університеті ім. Івана Франка Козівської сільської ради Стрийського району Львівської області, викладачка кафедри освітньої політики Львівського ОППО;</i> <i>Король Жанна, директорка Жовтанецького ліцею Львівської області;</i> <i>Запісов Сергій, директор Стрийської школи I ступеню №11 Львівської області;</i> <i>Крутаков Олег, директор Шкарівського опорного ліцею-гімназії Білоцерківської міської ради Київської області.</i>
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації керівників (директорів), заступників керівників (директорів) закладів загальної середньої освіти «Розвиток освітньої екосистеми: програма для управлінських команд громад»
Вид програми підвищення кваліфікації	Освітньо-професійна програма

Мета програми	розвиток компетентностей керівників (директорів), заступників керівників (директорів) закладів загальної середньої освіти задля забезпечення їхньої активної участі у прийнятті рішень та підтримки децентралізації у громадах.
Напрямок програми	Програма спрямована на створення у керівників (директорів), заступників керівників (директорів) закладів загальної середньої освіти цілісного розуміння розвитку децентралізації в освіті громади, на розширення розуміння ними управлінських аспектів дотримання прав в освіті, переваг та викликів на шляху впровадження автономії закладів загальної середньої освіти, на опанування методів формування та підтримки спільнот освітніх управлінців.
Обсяг програми	4 кредити ЄКТС (68 аудиторних годин, 52 годин самостійної роботи)
Форма підвищення кваліфікації	Очно-дистанційна (змішана)
Перелік компетентностей, які передбачені програмою щодо розвитку / формування	<i>Загальні компетентності:</i> ЗК.01 – громадянська, ЗК.02 – соціальна. <i>Професійні компетентності:</i> керівників (директорів) закладів загальної середньої освіти: А1 – нормативно-правова компетентність, А2 – компетентність стратегічного управління закладом освіти, А3 – компетентність стратегічного управління персоналом, В1 – лідерська компетентність, В2 – емоційно-етична, Д1 – інноваційна.
Очікувані результати навчання	<i>з розвитку загальних компетентностей:</i> - здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини і громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку; - здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, налагоджування соціальної взаємодії, співробітництва з колегами <i>з розвитку професійних компетентностей:</i> - здатність керуватися в управлінській діяльності нормативно-правовими документами в галузі освіти; - здатність проєктувати, розробляти документи щодо управління закладом освіти;

	- здатність визначати стратегію розвитку закладу освіти; - здатність управляти змінами; - здатність здійснювати ефективну кадрову політику; - здатність до створення організаційно-педагогічних умов для безперервного професійного розвитку педагогічних працівників; - здатність швидко реагувати на зміни; - здатність до сприяння в дотриманні учасниками освітнього процесу педагогічної етики, культури спілкування, доброчесності та добропорядності; - здатність генерувати і впроваджувати в управлінську практику нові ідеї, освітні інновації.
<i>Документ про підвищення кваліфікації, передбачений програмою</i>	Сертифікат про підвищення кваліфікації

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	Години			
		Всього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
	ВСТУП. Знайомство з поняттям «децентралізація в освіті» та компонентами автономії ЗЗСО	4	2	1	1
МОДУЛЬ 1. Академічна автономія		32	7	3	22
1.1.	Академічна автономія: шлях до унікальності закладу та найкращі практики	24	3	1	20
1.2.	Можливості академічної автономії закладу освіти	8	4	2	2
МОДУЛЬ 2. Організаційна автономія		34	11	11	12
2.1.	Організаційна автономія ЗЗСО у час невизначеності і турбулентності	7	2	2	3
2.2.	Електронний документообіг	7	2	2	3
2.3.	Старша профільна. Зміст. Презентація програм і навчально-методичних матеріалів для вчителів	2	1	1	
2.4.	Основи освітнього права. Права педагогічних працівників, здобувачів освіти та їхніх батьків	18	6	6	6
МОДУЛЬ 3. Кадрова автономія		10	4	2	4
3.1.	Кадрова автономія. Формування успішної команди	5	2	1	2
3.2.	Парадигми мислення. Кадрова політика в ЗЗСО	5	2	1	2
МОДУЛЬ 4. Фінансова автономія		14	8	4	2
4.1.	Грант для освіти: від ідеї до заявки	3	2	1	
4.2.	Фінансова автономія ЗЗСО	3	2	1	
4.3.	Публічні закупівлі: що треба знати керівнику ЗЗСО	3	2	1	
4.4.	Освітня субвенція	5	2	1	2
МОДУЛЬ 5. Стратегія		20	6	5	9
5.1.	Управлінські практики стратегування сталого розвитку ЗЗСО в умовах невизначеності	4	2	1	1
5.2.	Розвиток освітньої екосистеми громади. Планування спільних кроків	16	4	4	8
ДІАГНОСТИКО-АНАЛІТИЧНИЙ МОДУЛЬ		6	3	1	2
6.1.	Вхідне діагностування	2	1		1
6.2.	Рефлексія. Вихідне діагностування	4	2	1	1
	Всього:	120			

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВСТУП. Поняття «децентралізація в освіті» та компоненти автономії ЗЗСО.

МОДУЛЬ 1. Академічна автономія

1.1. Академічна автономія: шлях до унікальності закладу та найкращі практики

Готовність керівника до провадження академічної автономії. Оцінка поточного стану закладу та визначення потреб. Стратегія «блакитного океану». Шлях до унікальності та подолання викликів.

1.2. Можливості академічної автономії закладу освіти

Поняття академічної автономії, зворотнього дизайну. Занурення у феноменологічне середовище. Конструювання освітньої програми. Підходи до складання розкладу. Формування бачення системи оцінювання. Техніка GROW.

МОДУЛЬ 2. Організаційна автономія

2.1. Організаційна автономія ЗЗСО у час невизначеності і турбулентності

Засади організаційної автономії. Види організаційних структур. Культура закладу освіти. Необхідність фасилітації. Засади управління. Стратегування. Як зацікавити учнів та підвищити їхню мотивацію до навчання. План розвитку школи на навчальний рік. Фасилітаційне лідерство (стратегія левів).

2.2. Електронний документообіг

Поняття електронного документообігу. Система електронного документообігу. Перехід до цифрової взаємодії в закладі освіти. Основи впровадження, інструменти, типові помилки та бар'єри. Організація документообігу в умовах автономії. Е-підпис. Етапи впровадження.

2.3. Старша профільна. Зміст. Презентація програм і навчально-методичних матеріалів для вчителів

Зміст старшої профільної школи. Інструменти для вчителів: програми, матеріали, підходи до викладання. Практичні приклади організації профільного навчання.

2.4. Основи освітнього права. Права педагогічних працівників, здобувачів освіти та їхніх батьків

Актуальні аспекти освітнього законодавства. Взаємні права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Юридичні межі автономії та інструменти захисту прав.

МОДУЛЬ 3. Кадрова автономія

3.1. Кадрова автономія. Формування успішної команди

Повноваження керівника у кадровій сфері. Побудова ефективної шкільної команди: добір, адаптація, розвиток персоналу. Принципи довіри, делегування і спільної відповідальності.

3.2. Парадигми мислення. Кадрова політика в ЗЗСО

Вплив керівника на формування кадрової культури. Роль установчих переконань і управлінських підходів. Стратегії прийняття рішень у кадрових питаннях. Баланс між вимогами системи та потребами команди.

МОДУЛЬ 4. Фінансова автономія

4.1. Грант для освіти: від ідеї до заявки

Етапи підготовки грантового проєкту. Визначення проблеми, формулювання мети та очікуваних результатів. Бюджетування, логіка заявки, критерії успіху. Практичні поради щодо пошуку донорів та підготовки конкурентоспроможної аплікації.

4.2. Фінансова автономія ЗЗСО

Поняття фінансової автономії та її складові. Повноваження керівника закладу у сфері фінансів. Організація бухгалтерського обліку, відкриття рахунків, управління бюджетом. Ризики та можливості для ЗЗСО.

4.3. Публічні закупівлі: що треба знати керівнику ЗЗСО

Основи закупівельної діяльності у Prozorro. Ролі керівника, бухгалтера та уповноваженої особи. Планування закупівель, відповідальність, типові помилки. Антикорупційні інструменти у сфері закупівель.

4.4. Освітня субвенція

Механізм формування та розподілу освітньої субвенції. Повноваження громад, ролі керівників закладів. Фінансова звітність, залишки коштів, можливості їх використання. Актуальні зміни та виклики у 2024–2025 навчальному році.

МОДУЛЬ 5. Стратегія

5.1. Управлінські практики стратегування сталого розвитку ЗЗСО в умовах невизначеності

Аналіз викликів та прогнозування змін. Постановка стратегічних цілей і вибір пріоритетів. Розробка коротко- і середньострокових планів дій.

Інструменти гнучкого управління та адаптації в кризових ситуаціях.

5.2. Розвиток освітньої екосистеми громади. Планування спільних кроків

Аналіз кожного компоненту автономії, визначення рівня впровадження. Визначення спільних пріоритетів для розвитку децентралізації освіти громади. Узгодження бачення розвитку освіти на рівні громади. Колективне планування дій і визначення зон відповідальності. Підтримка сталої взаємодії та обміну ресурсами.

ДІАГНОСТИКО-АНАЛІТИЧНИЙ МОДУЛЬ

4.1. Вхідне діагностування.

4.2. Рефлексія. Вихідне діагностування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічна доброчесність: онлайн-курс для вчителів старших класів. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/about> (дата звернення: 8.01.2025)
2. Аносова А. В., Безпалько О. В., Цюман Т. П. та ін. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2 ч. / за заг. ред. Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. Ч. 2. К.: Обнова Компані, 2017. 352 с.
3. Аносова А. В., Петушкова Л. А., Петушкова О. Д. Сьогодні заради майбутнього. Школа у воєнний і післявоєнний час: посібник для керівників та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти. Київ: Центр інноваційної освіти «Про.Світ», 2022. 284 с.
4. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О. О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021. 350 с. URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQ_E_SURGe.pdf (дата звернення: 8.01.2025).
5. Бочкар Н. П., Дубровська Є. В., Залеська О. В. та ін. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період: метод. реком. К.: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014. 84 с.
6. Грудій М. А., Мельник Л. А., Остапчук Г. В. та ін. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям з дітьми зі Сходу України: посіб. для практиків соціальної сфери / за ред. Л. С. Волинець. Київ: ТОВ «Видавничий дім “Калита”», 2015. 72 с.
7. Дирегров Е., Сміт П., Юле У. та ін. Діти і війна: навчання технік зцілення. Інститут психічного здоров'я УКУ, 2014. 96 с. URL: <https://www.mh4u.in.ua/wp-content/uploads/2020/06/dity-ta-vijna-posibnyk.pdf> (дата звернення: 08.11.2022).
8. Дотримання прав в освіті — 2020. Перша щорічна доповідь освітнього омбудсмена. Київ: Служба освітнього омбудсмена, 2021. 120 с. URL: <https://eo.gov.ua/osvitniy-ombudsmen-ukrayiny/dopovid-osvitnoho-ombudsmena-dotrymannia-prav-v-osviti-2020> (дата звернення: 8.01.2025).
9. Онлайн-курс для директорів «Автономія школи». URL: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/454> (дата звернення: 8.01.2025).

10. Про Безпеку: безпечна освітня екосистема громади: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Н. Софій, А. Аносової. Київ: Центр інноваційної освіти «Про.Світ», 2023. 518 с.
11. Розвиток закладу загальної середньої освіти в умовах децентралізації: методичний посібник для викладачів інститутів післядипломної педагогічної освіти / за заг. ред. А. В. Аносової. Київ: Центр інноваційної освіти «Про.Світ», 2022. 154 с.
12. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та слухачів ін.-тів післядиплом. освіти / за наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, Т. В. Зайчикової. Київ: Міленіум, 2004. 264 с.
13. Сміливі навчати: практичний poradnik для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти / уклад. А. В. Аносова, Л. А. Петушкова. Київ: Навчай для України, 2023. С. 24–27.

Нормативно-правові акти

1. Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти: наказ МОН України від 28.12.2019 р. No 1646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-20> (дата звернення: 8.01.2025).
2. Інструкція про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти: наказ Міністерства освіти України // No 102. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0056-93> (дата звернення: 8.01.2025).
3. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 No 322-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 8.01.2025).
4. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення: 8.01.2025).
5. Конституція України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 8.01.2025).
6. Національний класифікатор України. Класифікатор управлінської документації. НК 010:2021.). Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства, Київ, 2021. URL: <https://undiasd.archives.gov.ua/doc/klasifikator.pdf> (дата звернення: 8.01.2025).
7. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників // Постанова КМУ від 31/12/2019 No 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF> (дата звернення: 8.01.2025).

8. Про внесення змін до Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам: постанова Кабінету Міністрів України від 19.02.2020 р. No 137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137-2020-%D0%BF> (дата звернення: 8.01.2025).
9. Про внесення змін до формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами: постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2021 р. No 209. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/209-2021-%D0%BF>) (дата звернення: 8.01.2025)
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню). Закон України від 16.11.2022 No 2759-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-20> (дата звернення: 8.01.2025)
11. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: постанова Кабінету Міністрів України від 3.11.2010 р. No 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF> (дата звернення: 8.01.2025).
12. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25.04.2019 р., No 2704-VIII // Відомості Верховної Ради, 2019 р., No 21, ст. 81. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19> (дата звернення: 8.01.2025).
13. Про затвердження Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти: наказ МОН від 06.12.2010 р. No 1025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1308-10#Text> (дата звернення: 8.01.2025).
14. Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок: постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 р. No 559 // Урядовий кур'єр офіційне видання від 06.06.2001 р. — No 98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2001-%D0%BF> (дата звернення: 8.01.2025).
15. Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників: наказ Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 No 805. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text> (дата звернення: 8.01.2025).
16. Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів: постанова КМУ від 13.09.2017 р. No 684. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2017-%D0%BF> (дата звернення: 8.01.2025).

17. Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти: наказ МОН від 16.04.2018 р. No 367. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0564-18> (дата звернення: 8.01.2025).
18. Про затвердження Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 20.01.2021 р. No 31 // Урядовий кур'єр від 21.01.2021 р. No 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/31-2021-%D0%BF> (дата звернення: 8.01.2025).
19. Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти: наказ МОН від 09.01.2019 р. No 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19> (дата звернення: 8.01.2025).
20. Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій: наказ МОЗ України від 21.05.2007 р. No 246 // Офіційний вісник України від 06.08.2007 р. — 2007 р., No 55, стор. 138, стаття 2241, код акта 40562/2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0846-07> (дата звернення: 8.01.2025).
21. Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами: постанова Кабінету Міністрів від 14.02.2017 р. No 88 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/88-2017-%D0%BF> (дата звернення: 8.01.2025).
22. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти: наказ МОЗ України від 25.09.2020 р. No 2205 // Офіційний вісник України від 27.11.2020 р. — 2020 р., No 93, стор. 299, стаття 3024, код акта 101720/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20> (дата звернення: 8.01.2025).
23. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1.07.1993 р., No 3356-XII // Відомості Верховної Ради, 1993 р., No 36, стаття 361. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12> (дата звернення: 8.01.2025).
24. Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки: постанова Кабінету Міністрів України від 10.07.2019р. No 822. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/822-2019-%D0%BF>) (дата звернення: 8.01.2025)
25. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. No 2145-VIII // Відомості Верховної Ради, 2017 р., No 38–39, ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 8.01.2025).
26. Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій бюджетної сфери: постанова Кабінету Міністрів України

26.08.2020 р. No 750. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/750-2020-%D0%BF> (дата звернення:
8.01.2025).

27. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. No 463-IX // Відомості Верховної Ради, 2020 р., No 31, ст. 226. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (дата звернення: 8.01.2025).

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ВХІДНОЇ ТА ВИХІДНОЇ ДІАГНОСТИКИ

1. Які автономії держава гарантує закладам освіти?
 - академічну, організаційну, фінансову, кадрову
 - академічну, організаційну і кадрову
 - територіальну, академічну, організаційну, кадрову
 - наукову, фінансово-господарську, економічну
2. Яка з автономій, на Вашу думку, найбільш пріоритетна?
 - академічна
 - організаційна
 - кадрова
 - фінансова
 - усі
3. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням «Без фінансової автономії, заклад освіти не буде автономним»?
 - так
 - ні
 - складно відповісти
4. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням «Автономія є важливою у роботі школи, вона позитивно впливає на якість освіти та умови праці»?
 - так
 - ні
 - складно відповісти
5. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням «Автономія додає чимало зайвої роботи і на освітній процес часу не залишається»?
 - так
 - ні
 - складно відповісти
6. Оцініть за 10-бальною шкалою свою компетентність у академічній автономії (де 10 - компетентність високого рівня, 1 - відсутність компетентності)
7. Які складові, на Ваш погляд, відносяться до академічної автономії? (оберіть декілька варіантів відповідей)
 - вибір модельних навчальних програм
 - розроблення критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів
 - порядок заповнення класних журналів
 - розроблення програми тренінгу професійного розвитку педагогів
 - участь у дослідно-експериментальній роботі
 - побудова системи фіксування результатів спостереження за ступенем сформованості «характеристик навчальної діяльності»
 - організація проєктної діяльності в закладі освіти
8. Чи ідентичними для вас є поняття «академічна свобода» та «академічна автономія»? Поясніть свою думку. _____

9. Які твердження НЕ є обмеженнями академічної автономії? (можна обрати декілька варіантів відповідей)
- законодавчі обмеження
 - вимога в забезпеченні демократичності та прозорості процесу
 - фінансові ресурси закладу освіти
 - необхідність узгодження рішень про впровадження актів академічної свободи в центральних органах виконавчої влади
 - необхідність врахування психофізіологічних особливостей здобувачів освіти
 - матеріально-технічне забезпечення закладу освіти
10. Чи потрібно, на Вашу думку, педагогам розробляти навчальні програми на основі обраних модельних навчальних програм? Для вираження своєї думки оберіть точку на шкалі (де 0 – позиція «Категорично не потрібно», а 10 – «Обов'язково потрібно»).
11. Оцініть за 10-бальною шкалою свою компетентність в організаційній автономії (де 10 – компетентність високого рівня, 1 – відсутність компетентності)
12. Оберіть опис організаційної автономії
- ця автономія закладу дає адміністрації змогу самостійно формувати власну структуру, створювати умови для ефективної та творчої реалізації завдань освітньої програми;
 - заклад у межах цієї автономії має забезпечити створення системи професійного становлення, росту та вдосконалення педагогічних працівників і педагогічного колективу загалом;
 - ця автономія сприяє розвитку креативності, багатогранності та ініціативності як закладу, так і педагогічних працівників; саме педагогічні працівники сприяють і шукають нові форми та методи, інтегрують діяльність закладу у всеукраїнський та світовий освітній процес.
13. Оберіть складники, за допомогою яких реалізують організаційну автономію:
- організаційна структура закладу освіти
 - політики, які регулюють взаємодії між окремими елементами організаційної структури
 - створення авторських програм, підручників, посібників
 - вибір форм і методів освітнього процесу
 - стратегія освітнього закладу
14. Що допомагає втілити організаційна автономія закладу освіти? (можна обрати декілька варіантів)
- стратегію закладу
 - інновації в освіті
 - освітню програму
 - встановлений режим роботи
 - освітню траєкторію всіх здобувачів освіти
15. Які організаційні політики регулюють взаємодію між усіма учасниками освітнього процесу у закладі, в якому ви працюєте? _____
16. Хто має розробляти політики закладу освіти?
- МОН України
 - Обласний департамент управління освіти

- Місцевий орган управління освіти
 - Педагогічна рада
 - Адміністрація закладу освіти
 - Батьківська громада
 - Учнівська рада
 - Представники усіх учасників освітнього процесу цього закладу мають бути долучені
17. Оцініть за 10-бальною шкалою свою компетентність у кадровій автономії (де 10 – компетентність високого рівня, 1 – відсутність компетентності)
18. Хто несе відповідальність за розподіл годин тижневого навантаження?
- тарифікаційна комісія
 - методичні об'єднання
 - директор/-ка школи
 - засновник
19. Що може бути критерієм вимірювання ефективності кадрової політики?
- результативність освітнього процесу
 - узгодження рішень з профспілкою
 - фінансова спроможність закладу
 - адаптація та оцінка персоналу
20. Оберіть з переліку пункти, які перелічують обмеження кадрової політики закладу освіти:
- трудове законодавство
 - особисті симпатії керівника закладу
 - узгодження частини рішень з профспілкою
 - динаміка професійного росту працівників
 - потенційний конфлікт інтересів
 - фінансова спроможність закладу
 - результативність освітнього процесу
21. Як, на вашу думку, трансформувати колектив в команду? Напишіть 3 важливих кроки
22. Оцініть за 10-бальною шкалою свою компетентність у фінансовій автономії (де 10 – компетентність високого рівня, 1 – відсутність компетентності)
23. Оберіть твердження, яке найбільше відповідає Вашому ставленню до фінансової автономії школи (можна обрати декілька варіантів та/або додати свій):
- це єдиний спосіб врахувати і реалізувати справжні потреби закладу
 - впровадження цієї автономії - складна і напружена робота, але воно того вартує
 - це єдиний спосіб відмовитися від збору коштів з батьків
 - через фінансову автономію керівник отримує багато додаткового клопоту
 - краще не зв'язуватися з фінансовою автономією, бо вона передбачає велику відповідальність, в т.ч. фінансову, кримінальну
 - свій варіант ставлення до фінансової автономії _____
24. Кого з учасників освітнього процесу залучають під час впровадження фінансової автономії?
- адміністрацію школи

- педагогічний колектив
- адміністрацію школи, педагогів, батьківську спільноту
- адміністрацію школи, батьківську та учнівську спільноту

25. Де школа може взяти додаткові фінанси? (можна обрати декілька варіантів відповідей)

- сподіватись на державу
- перейти на фінансову автономію
- брати участь у грантах
- просити у батьків
- заручитися підтримкою депутатського корпусу
- здійснювати підприємницьку діяльність на базі школи
- шукати спонсорів
- просити кошти у громади
- краудфандинг

26. Чи згодні Ви з такою думкою: «Усі заклади освіти можуть працювати в умовах фінансової автономії»?

- так
- ні
- у кожному випадку це треба розглядати індивідуально

27. Оцініть за 10-бальною шкалою свою компетентність у темі «Стратегія розвитку закладу загальної середньої освіти» (де 10 – компетентність високого рівня, 1 – відсутність компетентності)

28. З якою метою потрібно створювати робочу групу для розроблення стратегії розвитку закладу освіти? Оберіть тези, які виражають вашу думку щодо призначення та доцільності створення робочої групи (можна обрати декілька варіантів відповідей)

- закріпити відповідальних за процес підготовки
- залучити зацікавлених сторін, які можуть надати необхідну статистичну та аналітичну інформацію
- робоча група – це формальність. Не бачу необхідності її скликати
- залучити всіх стейкхолдерів та бенефіціарів, щоб зробити процес прозорим
- передати відповідальність за результат роботи
- врахувати потреби та очікування всіх стейкхолдерів
- допомогти виконати частину робіт, пов'язаних із розробленням стратегії

29. Коли у закладу загальної середньої освіти може виникнути потреба переглянути діючу стратегію? (можна обрати декілька варіантів відповідей)

- щороку
- щоквартально
- у разі виникнення непередбачуваних обставин (COVID-19, повномасштабна війна)
- при зміні нормативно-правових документів, які впливають на роботу закладу
- у випадку досягнення попередніх стратегічних цілей
- зі зміною адміністрації закладу
- усі варіанти вірні

30. Проаналізуйте тези та оберіть ті, які можна віднести до візії закладу освіти
- Ми виховуємо архітекторів змін з глобальним мисленням та українським серцем!
 - Наш ліцей – це сучасний освітній заклад, який здійснює розвиток молоді за академічним та професійним спрямуванням з метою формування компетенцій XXI століття.
 - Наша гімназія - флагман та рушій освітніх інновацій України.
 - Ми забезпечуємо різнобічний і гармонійний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, збагачення інтелектуального, творчого, культурного потенціалу та підвищення освітнього рівня українця майбутнього.
 - Школа соціального успіху, в якій висококваліфіковані, вмотивовані педагоги працюють на засадах гуманізму, соціального партнерства та орієнтуються на потреби учня в освітньому процесі; створені умови для формування інтелектуальної культури компетентного учня.
31. Оберіть твердження, яке найбільше відповідає Вашому ставленню до необхідності розробляти й переглядати стратегію розвитку закладу освіти
- розроблення стратегії забезпечує аналіз стану справ та визначення зон розвитку закладу
 - без формування стратегії не обійтись, бо вона дає розуміння, куди рухається школа, який шлях для цього обрала та які зміни мають відбутися у її структурі та компетенціях команди, щоб досягти поставлених цілей
 - це формальна процедура, якої, на жаль, потрібно дотримуватися
 - не розумію, навіщо взагалі її розробляти
 - свій варіант ставлення до необхідності розробляти і переглядати стратегію розвитку закладу освіти _____
32. В який термін керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити Національну поліцію про заяву від одного із учасників освітнього процесу щодо булінгу у закладі освіти?
- не зобов'язаний повідомляти, якщо не вбачає у ситуації ознак булінгу
 - протягом однієї доби від моменту отримання повідомлення
 - протягом трьох годин з моменту від моменту отримання повідомлення
 - протягом трьох робочих днів від моменту отримання повідомлення
33. Чи є обов'язковою шкільна форма для учнів закладів державної і комунальної форми власності?
- ні, шкільна форма у державних та комунальних закладах не є обов'язковою
 - так, це визначено Указом Президента України
 - так, якщо це встановлено внутрішніми правилами закладу освіти
34. Чи має право батьківська рада укладати договір на охорону школи?
- ні, оскільки батьківська рада не є юридичною особою
 - так, якщо батьки мають бажання зробити заклад освіти більш безпечним
 - так, якщо це визначено Статутом закладу освіти
35. Чи можуть батьки робити самостійно ремонти у школі?
- батьки не мають права робити ремонти у закладі освіти
 - мають право, якщо серед батьків є професійні будівельники

- це право батьків – допомагати закладу освіти, у т.ч. робити ремонти класів
36. Чи законно на запит публічної інформації надавати дані про розмір премій керівникам і педагогічним працівникам комунального закладу освіти?
- ні, бо розмір зарплати – це персональні дані громадянина
 - ні, оскільки це провокує розбрат і заздрощі в колективі
 - так, бо премія – частина заробітної плати, яка виплачується з бюджетних коштів
37. Як діяти директору якщо він отримав заяву батьків щодо відмови надати згоду на оброблення персональних даних дитини?
- відрахувати дитину із школи
 - повідомити батькам, що їхня вимога не може бути задоволена, оскільки заклад освіти має право на оброблення таких даних
 - припинити оброблення персональних даних дитини

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ РЕФЛЕКСІЇ УЧАСНИКІВ НАВЧАННЯ
(ДОДАЮТЬСЯ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ВИХІДНОГО ДІАГНОСТУВАННЯ)

1. Оцініть свій психоемоційний стан за шкалою від 1 до 10
1-2-3-4-5-6-7-8-9-10
2. Чи здійснилися ваші очікування від навчання за програмою?
 - так
 - ні
 - частково
3. Чи отримали ви відповіді на питання, які мали на початку навчання?
 - так
 - ні
 - частково
- 3.1. Якщо у запитанні 3 ви обрали відповіді «ні», «частково», вкажіть, будь ласка, які саме питання залишилися без відповідей _____

4. Що б ви додали до програми навчання? _____

5. Які знання, навички стали для вас новими? _____

6. Що з отриманих знань і навичок ви плануєте впроваджувати у своєму закладі освіти/своїй громаді? _____
